

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ពិសិកសាស្ត្រ និង បាលកសាស្ត្រ

National Center for Malaria, Parasitology and Entomology

ព្រឹត្តិបត្រ Newsletter

លេខ ១៩ , Issue 19

កក្កដា - កញ្ញា ២០១១ • July - September 2011

N° 19

ការបែងចែកថវិកាថែទាំសុខភាពជំងឺគ្រុនចាញ់ និង ជំងឺគ្រុនចាញ់

ដើម្បីសំរេចបានទិសដៅលុបបំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវជំរុញកិច្ចខិតខំមិនត្រឹមតែពីថ្នាក់កណ្តាលប៉ុន្តែថែមទាំងត្រូវមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីបណ្តាខេត្តនិងដែក្រវាណា។ ការបែងចែកថវិកានេះបានប្រគល់ជូនដល់បណ្តាដែក្រវាណាអនុវត្ត គំរោងជំងឺគ្រុនចាញ់ របស់គំរោងមូលនិធិសកល SSF។

ពិធីប្រគល់ថវិកា បានធ្វើឡើងនៅរសៀលថ្ងៃទី ១០ ខែមិថុនា ២០១១ នៅឃ្នាំងឱសថកណ្តាល ចោមចៅ ដោយមានការចូលរួម ជាកិត្តិយសដោយ ឯ.ឌុ វេជ្ជ ម៉ម ប៊ុនហេង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល និង វេជ្ជ ច ម៉េងចូ នាយកមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ។

ការប្រគល់ថវិកានេះ មានចំនួន ២១គ្រឿង ជាប្រភេទថវិកា កើក កាប់ 4WDs ដែលក្នុងនោះមានខេត្តចំនួន ៥ ត្រូវបានទទួលថវិកាចំនួន១គ្រឿង រៀងៗខ្លួន មានដូចជាខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ កំពង់ចាម

កំពង់ធំ កោះកុង និងក្រចេះ។ មានបណ្តាគ្រូស្នងនិងអង្គការជាដៃគូអនុវត្តគំរោងក៏បានទទួលថវិការៀងៗខ្លួនផងដែរ មានដូចជា នាយកដ្ឋានឱសថនិងអាហារចំនួន២គ្រឿង នាយកដ្ឋានសុខភាពសិក្សានៃគ្រូស្នងអប់រំយុវជននិងកីឡាចំនួន១គ្រឿង គ្រូស្នងកិច្ចការនារចំនួន១គ្រឿង គ្រូស្នងមហាផ្ទៃចំនួន១គ្រឿង អង្គការអន្តរជាតិបំប្រែសុខភាពប្រជាជនចំនួន៤គ្រឿង អង្គការ Health Poverty Action ចំនួន១គ្រឿង អង្គការភាពជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន១គ្រឿង និងអង្គការ Malaria Consortium ចំនួន១គ្រឿង ។

មាតិកា Contents	
-វគ្គបណ្តុះបណ្តាលអប់រំសុខភាពជំងឺគ្រុនចាញ់ ដោយនាយកដ្ឋានអប់រំសុខភាពសិក្សានៃក្រសួងអប់រំ ២	
-ព្រះសង្ឃជួយរួមប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ៣	
-មធ្យោបាយថ្មីក្នុងការតាមដានជំងឺគ្រុនចាញ់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ៤	
-ការចុះចែកមុងប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ក្នុងជួរកងកំលាំងនគរបាល ក្រសួងមហាផ្ទៃ ៤	
-ក្រុមហ៊ុន អេស ស៊ី ធនសាង បង្កើតយុទ្ធនាការកំចាត់ជំងឺគ្រុនឈាម ៥	
- SC Johnson in Fighting Dengue Fever..... 5	
- Bed Net Distribution to Police of Mol..... 6	
- Vehicle Distribution to SSR and Partners... 6	
- New Tools for Malaria Surveillance in Cambodia..... 6	
- Monks Move In to Help Fight Malaria..... 7	
- CNM Marked National Dengue Day..... 7	
- Malaria Health Education Training by Depart' of School Health, MoEYS..... 8	

ស្ថានភាពជំងឺគ្រុនឈាមក្នុងឆ្នាំ ២០១១

តាមរបាយការណ៍តាមដានជំងឺ របស់កម្មវិធីជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនឈាម ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជាគឺការណែនាំទូទាំងប្រទេសបានរាយការណ៍សរុបក្នុងអំឡុង ២៧ សប្តាហ៍ ដើមឆ្នាំ២០១១ នេះ (គិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១) មាន ៤៦២៦ករណី និង ស្លាប់ ២៣ករណី (អត្រាអាំងស៊ីដង់ មាន ៣៤,៥ នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្ស ១០០ពាន់នាក់ និង អត្រាស្លាប់ មាន ០,៥%)។ ករណីរាយការណ៍ទាំងនេះគឺបានមកពីមន្ទីរពេទ្យសាធារណៈទូទាំង ២៤ ខេត្ត-រាជធានី និង ក្នុងនេះរបាយការណ៍ ជំងឺគ្រុនឈាមភាគច្រើនផ្តល់ដោយ មន្ទីរពេទ្យគន្ធរបុប្ផ (៤១%) មន្ទីរពេទ្យជ័យវរ្ម័នទី៧ (២០%) មន្ទីរពេទ្យកុមារជាតិ (៩%) មន្ទីរពេទ្យកុមារអង្គរសៀមរាប (៧%) និង មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្ត (២៤%)។

ករណីទាំងនេះនៅតែដើរតួរនាំខាងចំពោះមនុស្សអាយុតិចជាង១៥ឆ្នាំចុះ ទាំងភេទស្រីប្រុសដូចគ្នានិង អត្រាស្លាប់ខ្ពស់សំរាប់ក្រុម អាយុតិចជាង៥ឆ្នាំ (០,៦%)។

គួររំលឹកផងដែរថា ចំនួនករណីគ្រុនឈាមសរុបក្នុងអំឡុង ២៦ សប្តាហ៍ ដើមឆ្នាំ សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៨ មាន ២.៥០៨ករណី (អត្រាអាំងស៊ីដង់ មាន ១៨,៣ នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្ស ១០០ពាន់នាក់)។ ឆ្នាំ ២០០៩ មាន ៤.៥៨១ករណី (អត្រាអាំងស៊ីដង់ មាន ៣២,៦ នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្ស ១០០ពាន់នាក់)។ ឆ្នាំ ២០១០ មាន ២.៤៣១ករណី (អត្រាអាំងស៊ីដង់ មាន ១៧,៣ នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្ស ១០០ពាន់នាក់) និង ឆ្នាំ ២០១១ មាន ៣.៨៥៦ករណី (អត្រាអាំងស៊ីដង់ មាន ២៧,៥ នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្ស ១០០ពាន់នាក់)។

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលអប់រំសុខភាពវិទ្យុគ្រួសារ ដោយនាយកដ្ឋានអប់រំសុខភាពសិក្សានៃក្រសួងអប់រំ

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ ត្រូវបានរៀបចំនៅក្នុងខេត្ត ចំនួន៣ក្នុងខេត្ត ក្រចេះ និងសៀមរាប។ ក្នុងខេត្តក្រចេះ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះត្រូវបានចូលរួម ជាគណនេយ្យដោយ ឯឌុ អ៊ុ អេង អគ្គនាយកអប់រំ នៃក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា។ មានគ្រូបង្រៀន ៤៤ នាក់ និងមន្ត្រីអប់រំមកពីខេត្តចំនួន ៤ មានខេត្ត រតនៈគិរី ស្ទឹងត្រែង និងមណ្ឌលគិរី និងក្រចេះ បាន ចូលរួមក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ។

គួរកត់សំគាល់ផងដែរថា សិក្សាកាមចូលរួម សិក្សា ទទួលបានកំណើនចំនេះដឹង ២៧ % ។ ក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ លោកវេជ្ជ សាយ សារី អនុ ប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកំពង់ស្ពឺ បានមានប្រ- សាសន៍ក្នុងពិធីបើកវគ្គថា យើងគួរធ្វើកិច្ចសហការណ៍ ជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនិងក្រសួងសុខាភិបាល ដើម្បីផ្តល់សេវាអប់រំសុខភាពអោយបានទៅដល់ប្រជា ជន និងកម្មករស៊ីវិលក្នុងព្រៃ ពីព្រោះម្ចាស់ចំការ តែងតែហាមឃាត់មិនអោយអ្នកអប់រំសុខភាពយើង ចូលទៅដល់កន្លែងពួកគេឡើយ។

លោកបានរំលឹកថា នៅក្នុងភូមិព្រៃក្នុង ស្រុក បរសែត ធ្លាប់មានដុះដីគ្រួសារមួយ ហើយបានផ្អាក ការសិក្សារបស់សិស្សនៅសាលារៀនទាំងអស់ក្នុង ស្រុក ដោយសារដីដុះឡើង។

ក្នុងវគ្គសិក្សាក្នុងខេត្តនេះ មានសិក្សាកាមចូល រួមចំនួន ៥៦ នាក់ មកពីខេត្តកំពង់ស្ពឺ កំពត និង ពោធិសាត់។

លោក វេជ្ជ ប្រាក់ ដារា អនុប្រធានកម្មវិធីគ្រួស ារ ចាញ់ខេត្ត និងជាគ្រូសម្របសម្រួល ក្នុងវគ្គសិក្សានេះ បានមានប្រសាសន៍ថា ក្នុងខេត្តរបស់លោកមិនមាន ករណីស្លាប់ដោយជំងឺគ្រួសារចេញទេ ក្នុងឆ្នាំ ២០១១

ប៉ុន្តែមានករណីស្លាប់១ នាក់ក្នុងឆ្នាំ ២០១០។

លោកស្រី យុន សំបូរ អាយុ ៣៥ ឆ្នាំ សិក្សាកាម មកពីខេត្តកំពត បានមាន- ប្រសាសន៍ថា អ្នកស្រីមិន ដែលចូលរួមក្នុងវគ្គនេះទេ ហើយនេះជាលើកទី១ហើយ អ្នកស្រីប្តេជ្ញាថា នឹងធ្វើការ អប់រំបន្តទៀតចំណេះដឹង ពី ជំងឺគ្រួសារចេញនេះ ដល់គ្រូ- សិស្ស និង ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍ របស់ លោកស្រី។

លោក ងាយ កំសាន្ត មកពីការិយាល័យយុវជន ខាងសុខភាពនៃក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា បាន មានប្រសាសន៍ថា " ខ្ញុំធ្លាប់ដឹងនិងឮពីជំងឺគ្រួសារចាញ់ ហើយក្នុងថ្ងៃនេះក៏ជាថ្ងៃសំខាន់ផងដែរ ដែរខ្ញុំបាន- ចូលរួមក្នុងវគ្គសិក្សានេះ " ។

មានសិក្សាកាមម្នាក់ បានចែករំលែកបទ ពិសោធន៍ របស់លោក ដែលធ្លាប់កើតជំងឺគ្រួសារចាញ់ កាលក្នុងជំនាន់ប៉ុលពត ដែលកាលនោះគាត់ធ្លាប់ កើតជំងឺគ្រួសារចាញ់រយៈពេល ៦ខែដែរ តែមិនស្លាប់ ពីព្រោះតែលោកបានញាបាលដោយថ្នាំបុរាណម្យ៉ាង គឺការលាយឆ្អឹងខ្មោចបុកលាយជាមួយទឹកដូងដាំពុះ។ លោក វេជ្ជ កឹម សំអុន គ្រូសម្របសម្រួល បាន ពន្យល់ថា ការធូរស្រាលរបស់សិក្សាកាមរូបនោះ

លោកស្រី យុន សំបូរ ,៣៥ សិក្សាកាម មកពីខេត្តកំពត
 លោក ងាយ កំសាន្ត , ៤៦ សិក្សាកាម មកពីខេត្តកំពត
 លោក ងាយ សំអុន, អាយុ ៥៩ ឆ្នាំ សិក្សាកាម

លោក ងាយ សំអុន ប្រធានការិយាល័យបឋម មក ពីខេត្តកោះកុង បានមានប្រសាសន៍ថា លោកធ្លាប់ចូល រួមក្នុងវគ្គសិក្សានេះ ច្រើនដងហើយ ហើយលើកនេះ សង្ឃឹមថានឹងទទួលបានបច្ចេកទេសថ្មី។ ដូចជា សកម្មភាពត្រីវិះគំនិត និង ជំនាញទំនាក់ទំនងដ៏មាន ប្រសិទ្ធិភាព"។

គឺសំណាងហើយ ព្រោះមេរោគគ្រួសារចាញ់នោះ ជាប្រ ភេទមេរោគ វីរ៉ាក់ ដែលវាសំងំក្នុងខ្លួនមនុស្ស រយៈពេលយូរ មិនអាចសំលាប់អ្នកជំងឺទេ បើវាជាប្រ ភេទមេរោគ ហ្វាល់ស៊ីប៉ារ៉ូម វាសំលាប់មនុស្ស ក្នុង តែរយៈពេល ពី ៣-៤ ឆ្នាំ ប៉ុណ្ណោះ។

ស្ថានភាពជំងឺគ្រួសារចេញ...

សរុបបានន័យថា ឆ្នាំ ២០១១ នេះ ស្ថានភាពជំងឺ បានកើតឡើងច្រើនជាង ២០០៨ និង ២០១០ តែនៅ ទាបជាង ២០០៩ ប៉ុន្តែល្បឿនកំណើន ចាប់ពី សត្វាហ៍ទី ២៤ មកគឺដើរតួលើនជាងឆ្នាំ ២០០៨- ២០០៩ និង ២០១០។ ជាពិសេសការរាល- ដាលនៃជំងឺវិក្កន៍យ៉ាងឆាប់រហ័ស មិនថាទីផលបទ ដាច់ស្រយាល ឬទីប្រជុំជនឡើយ គឺអោយតែមាន ចរាចរមនុស្ស និង ភ្នាក់ងារចម្លងទៅដល់។

ជាការឆ្លើយតបនឹងស្ថានភាពជំងឺដូចបានរៀបរាប់ ខាងលើ បុគ្គលិក-មន្ត្រីរាជការ ក្រសួងសុខាភិបាល

ព្រះសង្ឃបួលរួមប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់

ដោយ ម៉ឺន លាណាវិទូ

នៅក្នុងសាលាធាន់ធំទូលាយ ដែលមិនទាន់សង់ ហើយ នៅវត្តសិរីមង្គលជិតព្រំដែនកម្ពុជា ថៃក្នុង ខេត្តបាត់ដំបង អ្នកភូមិក្នុងចាស់នាំគ្នាច្រៀង ចម្រៀង និងលេងល្បែងកំសាន្តជាមួយបុគ្គលិកសុខាភិបាល និងអ្នកជំនាញការផ្នែកជំងឺគ្រុនចាញ់ នៅក្នុង កម្មវិធីប្រគល់ដល់អ្នកភូមិក្នុងនៃគម្រោងទំនាក់ទំនង រវាងប្រជាជនកម្ពុជា និងប្រជាជនថៃ ក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់។

បុរស ស្រី កុមារ និងកុមារី កាត់ចិត្តជំនុំ ការរៀនខ្លាំងរបស់ខ្លួន ហើយក្រោយរៀនរួច រៀនសំណួរ និងការប្រឡងប្រាជ្ញា ដែលដាក់ដោយអ្នកជំនាញ ផ្នែកទំនាក់ទំនង និងអ្នកជំនាញខាងសុខភាពសាធារណៈ មកពីមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ និង អង្គការ គ្រុមអ្នកជំនាញជំងឺគ្រុនចាញ់ ដើម្បីស្វាបស្វង់ ចំណេះដឹង និងការយល់ដឹងរបស់គេអំពីជំងឺគ្រុនចាញ់។

ដូចជាអ្នកប្រឹក្សាពេទ្យមួយដែលពាក់ដោយ បុគ្គលិកមកពីមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ គ្រុមអ្នកជំនាញជំងឺគ្រុនចាញ់ និងអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ ព្រះសង្ឃប្រមាណជាច្រើនមួយអង្គត្រង់ ស្បែកពណ៌លឿង ខ្ញុំប្រឹងទតមើល និងត្រង់ត្រាប់ស្តាប់ យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់នូវរបៀបដែលអ្នកភូមិមួយសំណួរ និងការល្បួង ប្រាជ្ញា។

តាមពិត ព្រះសង្ឃទាំងនេះគឺនៅទីនេះ ដោយ មានហេតុផលរបស់ព្រះអង្គ។ នៅក្នុង យុទ្ធនាការប្រយុទ្ធ នឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ព្រះសង្ឃត្រូវបាននិមន្តឲ្យចូលរួម ក្នុងការអប់រំអ្នកភូមិអំពីជំងឺគ្រុនចាញ់ និង អំពីវិធីបង្ការ ខ្លួនកុំឲ្យឆ្លងជំងឺដែលចម្លងដោយសត្វមូសមួយនេះ។

តាមពិត គឺនៅទីនេះហើយ ដែលគ្រុមអ្នក ឯកទេសជំងឺគ្រុនចាញ់ ដែលមកពីមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ដោយមានការគាំទ្រពីគម្រោង ទប់ស្កាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក បានចាប់ផ្តើមគំនិតបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីមួយ នៃការធ្វើទំនាក់ទំនងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ ហៅថា ឥរិយាបថទន់ ។ ភូមិកំពង់ចម្លងលើ ផ្លូវប្រាំមួយ និង សាមសិប ជាភូមិបីនៅក្នុងស្រុក សំពៅលូន ខេត្តបាត់ដំបង ត្រូវបានជ្រើសរើស សម្រាប់ការសិក្សានេះ។

យុទ្ធសាស្ត្រឥរិយាបថទន់ ផ្តល់ផ្តើមគំនិតមាន ការពិភាក្សាក្នុងសហគមន៍ គោរពចំណេះដឹងក្នុង មូលដ្ឋាន និងផ្តល់សក្ខីភាពសង្គម ដោយស្វែងរកនូវ

ឥរិយាបថគំនិតនៅក្នុងសហគមន៍ ដែលធានាថាគេអាច ទទួលយកបាន និងធ្វើឲ្យការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ កាន់តែ លឿន។ វាជួយឲ្យសមាជិកសហគមន៍ក្លាយជា អ្នកទទួល ផលដ៏សកម្ម និងក្លាយខ្លួនជាដៃគូពេញលេញ ក្នុងការ ការពារសុខភាពរបស់គេកុំឲ្យកើតជំងឺគ្រុនចាញ់។

ព្រះតេជគុណ ពេជ្រ ប៊ុនធឿន ជាចៅអធិការព្រះ ជន្ម៤៩ស្សា នៅវត្តសិរីមង្គល មានសង្ឃដឹកនាំថាៈ “អាត្មាជួយជួយពុទ្ធសាសនា និងប្រើប្រាស់ព្រះពុទ្ធសាសនា អំពីជំងឺគ្រុនចាញ់ និងគ្រុនឈាម។” ព្រះអង្គ បន្ថែមថា “ព្រះសង្ឃមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអប់រំប្រជា- ពលរដ្ឋអំពីជំងឺគ្រុនចាញ់។”

ព្រះតេជគុណ ប៊ុនធឿន មានសង្ឃដឹកនាំថា ប្រជា ពលរដ្ឋផ្តល់ការគោរពច្រើនដល់ព្រះសង្ឃ ហើយពួកគេ នឹងគោរពតាមការប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសង្ឃ នៅពេល ដែលព្រះអង្គទូន្មានពួកគេឲ្យធ្វើអំពើល្អ។

ព្រះអង្គមានសង្ឃដឹកនាំថាៈ “នៅពេល ដែល ព្រះសង្ឃ មានពុទ្ធដីការអ្វី ប្រជាពលរដ្ឋស្តាប់ច្រើន ជាង មនុស្សសាមញ្ញ។”

ព្រះចៅអធិការមានសង្ឃដឹកនាំថា ព្រះអង្គ និង ព្រះសង្ឃដទៃទៀត បានចូលរៀនវគ្គសិក្សាសាលារយៈ ពេលបីថ្ងៃ នៅខេត្តបាត់ដំបងកាលពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០០៩ ហើយបានរៀនចំណេះដឹង និងជំនាញផ្សេងៗ អំពី របៀបការពារ និងទៅរកការព្យាបាលជំងឺគ្រុនចាញ់។

ព្រះតេជគុណមានសង្ឃដឹកនាំព្រះអង្គបាន ទទួល ចំណេះដឹងគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយ ប្រជាពលរដ្ឋក៏បានយល់ដឹងច្រើនអំពីជំងឺគ្រុនចាញ់ ដោយសារតែការប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសង្ឃ។

ព្រះអង្គមានសង្ឃដឹកនាំដោយព្រះភ័ក្ត្រញញឹមថា “អាត្មាសប្បាយចិត្ត ដែលប្រជាពលរដ្ឋ និង ក្មេងៗ មានសុខភាពល្អ។” ព្រះអង្គបន្តថាព្រះអង្គសង្ឃីមថានឹង បន្តការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់តទៅមុខទៀត។

លោកយាយ ឡូច ឃ្លើម អាយុ១០០ឆ្នាំ មាន ប្រសាសន៍ថា លោកយាយបានរស់នៅក្នុងឃុំតាក្រី ស្រុកកំរៀង ជិតវត្តសិរីមង្គល អស់រយៈពេល ១៣ឆ្នាំ មកហើយ។

លោកយាយនិយាយថាកាលពីមុនមានព្រៃយ៉ាង ច្រើននៅជុំវិញ ហើយអ្នកភូមិកើតជំងឺគ្រុនចាញ់ជា ច្រើននាក់ រួមទាំងខ្លួនគាត់ផងដែរ។

លោកយាយនិយាយថាព្រះសង្ឃបានទូន្មានប្រជា ពលរដ្ឋឲ្យស្រាវជ្រាវស្រាវ ប្រមាណនៅក្នុងមុន និងពាក់ អាវដែវែវ ដើម្បីកុំឲ្យឆ្លងជំងឺគ្រុនចាញ់។

គាត់ពន្យល់ថា “ប្រជាពលរដ្ឋមានជីវភាពក្រីក្រ ដូច្នេះវាមានការពិបាកណាស់ប្រសិនបើគេធ្លាក់ខ្លួនឈឺ។”

គ្រុមអ្នកជំនាញជំងឺគ្រុនចាញ់ បានបញ្ជាក់បាយការណ៍ មួយដែលមានចំណងជើងថា “ការប្រើប្រាស់ឥរិយាបថ ទន់” ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធផលជំងឺគ្រុនចាញ់ ក្នុងចំណោមពលករចំណាកស្រុក និងចល័តនៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា។ ការរកឃើញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ បានបញ្ជាក់ថា ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍ និងកម្មករ ចំណាកស្រុកភាគច្រើនមានជំងឺថា បុរស ជាពិសេស កម្មករចំណាកស្រុក និងចល័ត ដូចជាកម្មករកាប់ពោត ជាគ្រុមនាយនៃគ្រោះដោយសារជំងឺគ្រុនចាញ់។

កម្មករចល័តជាស្រ្តីក៏បានកត់សំគាល់ថា បុរស ងាយនឹងរងគ្រោះក្នុងការឆ្លងជំងឺគ្រុនចាញ់ ព្រោះ ពួកគេ ធ្វើការនៅពេលយប់ នៅក្នុងបម្រាម ឬនៅក្នុងព្រៃ។

ទោះបីជាយ៉ាងណា គ្រុមអ្នកជំនាញជំងឺគ្រុនចាញ់ ក៏បានរាយការណ៍នូវរឿងវិជ្ជមានជាច្រើន ដែលក្នុង ចំណោមនោះ មានរឿងមួយនិយាយអំពីវិធីវិភាគកម្មករ ចំណាកស្រុក។

ភរិយារបស់កម្មករចំណាកស្រុកម្នាក់តែងតែដាក់ មុងចងជាមួយអង្រែនៅក្នុងសំពាយប្តីរបស់គាត់នៅ ពេលដែលគាត់ចេញទៅចម្ការ រួចផ្តាំថាៈ “ឯងៗ មុនចូលដេក កុំភ្លេចចងមុង។”

លោកវេជ្ជបណ្ឌិត មាស ថា នាយករងមជ្ឈមណ្ឌល ជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ និយាយថា អ្នកជំនាញការ និងអ្នកធ្វើយុទ្ធនាការផ្នែកគ្រុនចាញ់ តែងតែនិមន្ត ព្រះសង្ឃដើម្បីអប់រំប្រជាពលរដ្ឋក្នុងអំឡុងពេលពិធី បុណ្យធំៗ ដូចជាទិវាជំងឺគ្រុនចាញ់ពិភពលោក និងបុណ្យ ជាតិដទៃទៀត។

លោកវេជ្ជបណ្ឌិត និយាយថាព្រះសង្ឃមានឥទ្ធិពល ជាងមនុស្សសាមញ្ញ ហើយប្រជាពលរដ្ឋ គិតថានៅ ពេលដែលព្រះសង្ឃប្រាប់ពួកគេឲ្យធ្វើអ្វី គឺដើម្បីឲ្យពួកគេ ដើរតាមផ្លូវត្រូវ សម្រាប់សុភមង្គល របស់ពួកគេ។

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតនិយាយថាៈ “ព្រះសង្ឃគឺជាគំរូ សម្រាប់ប្រជាជនធ្វើតាម។”

ប្រការត្រូវយល់ដឹង ពីលោកអ្នកដឹងពីមូលហេតុនិងរោគ សញ្ញាជំងឺគ្រុនចាញ់ទេ? មូលហេតុ៖ មូសដង្កែពោលញី គឺជាភ្នាក់ងារ ចម្លងជំងឺគ្រុនចាញ់ រោគសញ្ញាសំខាន់នៃជំងឺគ្រុនចាញ់៖ គ្រុនចាញ់, ព្រី, រងាវ ៣-៤ម៉ោង, ក្តៅខ្លួនខ្លាំង (កំដៅពី ៣៩ ទៅ ៤០ អង្សា) បែកញើស, ឈឺឆ្អឹងឆ្អែង ។

បញ្ជីឈ្មោះក្រុមការងារជាតិដំណើរការការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ដូចគ្នាទៅនឹងប្រទេសនានាដទៃទៀត របាយការណ៍ អសកម្មនៃករណី មាននៅតាមមណ្ឌលសុខភាព គឺជាចំណែកសំខាន់បំពេញការងារជាតិដំណើរការ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ តាមរយៈប្រព័ន្ធពត៌មានសុខាភិបាលជាតិ អោយដឹងថា ទិន្នន័យករណីជំងឺគ្រុនចាញ់ ត្រូវបានប្រមូលចងក្រង និងរាយការណ៍ជាប្រចាំខែ នៅថ្នាក់ស្រុក។ ប្រព័ន្ធស្របត្រាយនូវការងារតាម ដានករណីអសកម្ម តាមរយៈអ្នកស្ម័គ្រចិត្តព្យាបាល ជំងឺគ្រុនចាញ់កូមី (VMWs) ក៏បានផ្តល់នូវទិន្នន័យ ជាប្រចាំខែផងដែរ បើទោះជាសព្វថ្ងៃនេះទិន្នន័យទាំង នេះ មិនទាន់បូកបញ្ចូលក្នុងរបាយការណ៍ប្រព័ន្ធ ពត៌មានសុខាភិបាលជាតិក្តី ហើយជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ នេះផ្ទាល់ ក៏មិនបានចាប់យកនូវករណីព្យាបាលដោយ ខ្លួនឯងផ្ទាល់បានដែរ។

បន្ថែមពីនេះ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៤មក ការ សិក្សាអង្កេតជំងឺគ្រុនចាញ់ជាតិមួយរយៈពេលកន្លង មកបានផ្តល់នូវទិន្នន័យអំពីការទំនើបជំងឺគ្រុនចាញ់មួយ ចំនួននៅថ្នាក់សហគមន៍។ ដូចគ្នានេះដែរសកម្មភាព អង្កេតទាំងនេះ ផ្តល់នូវទិន្នន័យតំណាងអោយថ្នាក់ជាតិ

និងជាក់លាក់បង្កើនដើម្បីពង្រឹងដល់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងការងារតាមដាន-វាយតម្លៃ។

ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការបង្កើតនូវប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធ នេះក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានបញ្ជាក់នូវកំរិតនៃប្រព័ន្ធ ទាំងនេះ ទាក់ទងនឹងការផ្តល់ពេលវេលា ទិន្នន័យទំហំ ជាក់លាក់ ដែលចាំបាច់សំរាប់សំរួលដល់ការឆ្លើយ តបតាមទិសដៅនៅថ្នាក់តំបន់។ ជាដំបូង ត្រូវមាន នូវភស្តុតាងពីបញ្ហាភាពស៊ាំនៃមេរោគហ្វាលស៊ីបា រួមទៅនឹងថ្នាំជំងឺសារធាតុ អាតេមីស៊ីនីន ដែលបាន កើតមាននៅតាមព្រំដែនខ្មែរ-ថៃហើយបើមាន បញ្ហាភាពស៊ាំនេះ វាចាំបាច់ត្រូវការនូវប្រព័ន្ធតាមដាន ដែលរហ័ស អាចកំណត់និងឆ្លើយតបបានរហ័សទៅ នឹងមេរោគដែលស៊ាំនឹងថ្នាំ។

ចំនុចមួយទៀត កាលពីខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១១ ប្រទេស កម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិថ្មីមួយ ដើម្បីលុបបំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់អោយអស់នៅឆ្នាំ ២០២៥។ ជោគជ័យនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ មួយផ្នែកត្រូវ ពឹងផ្អែកលើទិន្នន័យទំហំជាក់លាក់សំរាប់កំណត់ការ បែងចែក និងពត៌មានពេលវេលាពិតប្រាកដបំពេញ

ករណីកើតមាន។

ដើម្បីដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗទាំងនេះ កម្មវិធីថ្នាក់ជាតិ និងនៃក្រុមមួយចំនួន បាននឹងកំពុង បង្កើតនិងធ្វើតេស្ត នូវវិធីសាស្ត្រអង្កេតថ្មីៗមួយចំនួន រួមទាំងប្រព័ន្ធសិក្សាសាកល្បងមួយចំនួនផងដែរ ដើម្បីតាមដាន និងឆ្លើយតបទៅ នឹងករណីភាពស៊ាំ នឹងថ្នាំអាតេមីស៊ីនីននេះ ហើយទំនងទិន្នន័យរាយការណ៍ ថ្មីគឺការរាយការណ៍តាមប្រព័ន្ធផ្សេងៗ ត្រូវបាន បណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តព្យាបាលសុខភាពកូមី និងមណ្ឌលសុខភាព។

សកម្មភាពស្រដៀងគ្នានេះ ក៏បាននឹងកំពុងអនុវត្ត ដើម្បីបន្តរក្សានូវប្រព័ន្ធរាយការណ៍ពីអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត កូមីអប់រំសុខភាព និងប្រព័ន្ធពត៌មានសុខាភិបាល ក្នុងការផ្តល់ទិន្នន័យជាក់លាក់ទាក់ទងនឹងទីតាំង ដើម្បី ធ្វើបំណាច់ថ្នាក់ប្រយមគ្រោះថ្នាក់អោយបានលម្អិត។ ក្នុងរបាយការណ៍នេះ យើងនឹងផ្តល់នូវសេចក្តីសង្ខេប ពីគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះ និងពិនិត្យលើវិធីនូវបទពិសោធន៍ ដែលទទួលបានកន្លងមក ក្នុងការអនុវត្ត។

ការចុះចែកមុងប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្រសួងមហាផ្ទៃ

ការចុះចែកមុងនេះមានទិសដៅពង្រឹងការ- គ្រប់គ្រងការអប់រំសុខភាព និងអភិបាល ដល់ អ្នកស្ម័គ្រចិត្តបន្តទៀតនិងដើម្បីកុំអោយកើតជំងឺ គ្រុនចាញ់ និងកាត់បន្ថយអត្រាស្លាប់លើមនុស្ស គ្រប់ ៗគ្នា ជាពិសេសក្នុងជួរកងកំលាំងនគរបាល។ សកម្មភាពចុះចែកមុងក្នុងជួរកងកំលាំងនគរបាល បានអនុវត្តក្នុងខេត្តចំនួន ១១ ក្នុងត្រីមាសទី៤ ខែ ៤-៦ ឆ្នាំ ២០១១។ ខេត្តទាំងនោះមាន ខេត្តក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង រតនៈគិរី កោះកុង ប៉ៃលិន សៀមរាប ពោធិសាត់ បន្ទាយមានជ័យ ខ្ពត្តមានជ័យ បាត់ដំបង និងព្រះវិហារ សរុបចំនួនមុងជ្រលក់ថ្នាំ ទាំង១១ ខេត្ត មានចំនួន ១៤៤២២ និងថ្នាំលេបសំរាប់ព្យាបាល ជំងឺគ្រុនចាញ់ មាន ២៥០០ បន្ទះត្រូវបានចែក។

តាមការសាកសួរក្នុងជួរកងនគរបាលបានអោយ ដឹងថា អ្នកស្ម័គ្រចិត្តពិតជាបានធ្វើការអប់រំសុខភាព ដល់ពួកគាត់ ហើយពួកគាត់ពិតជាបានយល់ដឹងពី ការបង្ការជំងឺគ្រុនចាញ់ ហើយបានបន្តការអប់រំនេះ ទៅដល់កងនគរបាលបន្ថែមទៀតគ្រប់ ៗគ្នា។

ការយល់ដឹងទាំងនោះមានដូចជា (១) មូលហេតុ ដែលនាំអោយកើតជំងឺគ្រុនចាញ់ គឺបណ្តាលមកពី មូសដកគោលញីខាំ (២) ដើម្បីការពារជំងឺគ្រុន- ចាញ់ គឺការពារកុំអោយមូសខាំ ដោយត្រូវគេងក្នុង មុងជ្រលក់ថ្នាំជាតិថ្មី (៣) បើសង្ឃឹយកើតជំងឺគ្រុន ចាញ់ ត្រូវប្រញាប់ទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យ វិមណ្ឌលសុខភាព

ជាបន្ទាន់។ គួរកត់សំគាល់ផងដែរថា ក្នុងអំឡុងពេលចុះ អភិបាលកិច្ចកន្លងមក ពួកគាត់សុំអោយជួយផ្តល់នូវ ថ្នាំជ្រលក់មុង ថ្នាំសំរាប់ព្យាបាលជំងឺគ្រុនចាញ់ និង មុងថ្មី។

ក្រុមហ៊ុន អេស ស៊ី ចនសាន់ បង្កើតយុទ្ធនាការកំចាត់ជំងឺគ្រុនឈាម

យុទ្ធនាការដ៏ធំបំផុតប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺគ្រុនឈាម ដែលមានឈ្មោះថា “កំចាត់ជំងឺគ្រុនឈាម ដើម្បីការពារអ្នក និងគ្រួសារអ្នក” ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងកាលពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ នៅពហុកីឡាដ្ឋានជាតិអូឡាំពិក ដោយក្រុមហ៊ុន អេស ស៊ី ចនសាន់ ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនឈាម។

នេះគឺជាយុទ្ធនាការដើម្បីកិច្ចការសង្គមដ៏ធំបំផុត ដែលមានអ្នកចូលរួមប្រមាណជាងមួយពាន់នាក់មកពី ១៧ ចំនុចទូទាំងក្រុងភ្នំពេញ។ អ្នកចូលរួមទាំងនោះមានដូចជា ប្រជាពលរដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ក្រុមកំប្លែង និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដើម្បីដើរជាកូនដង្ហែរជុំវិញកីឡាដ្ឋានជាតិអូឡាំពិកដើម្បីបញ្ជូនសារអំពីវិធានការពារខ្លួន និងក្រុមគ្រួសារពីជំងឺគ្រុនឈាម។

លោក ឌីកឺនស៊ី ប្រធានផ្នែកលក់ប្រចាំនៅតំបន់ឥណ្ឌូចិនដែលតំណាងអោយក្រុមហ៊ុនអេស ស៊ី ចនសាន់ បានមានប្រសាសន៍ថា “យើងពិតជាមានកិត្តិយសខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ដែលបានធ្វើកិច្ចសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនឈាម នៃគ្រួសារសុខាភិបាលក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនឈាមក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំមានប្រជាជនជាច្រើនបានរងគ្រោះពីជំងឺគ្រុនឈាម ហេតុនេះ

បំបាត់ជំងឺគ្រុនឈាម ដែលយើងត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអោយបានទូលំ ទូលាយពីវិធានការពារខ្លួនពីជំងឺនេះ ជាពិសេសចំពោះ ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ដែលងាយរងគ្រោះ។”

នៅចុងបញ្ចប់នៃកម្មវិធី ក្រុមហ៊ុន អេស ស៊ី ចន សាន់ បានផ្តល់ថ្នាំបាញ់មូស រ៉ែដ ចំនួន៦កេស ធូបមូស រ៉ែដ ចំនួន ៦កេសនិងឡេលាបបណ្តេញមូស អហូ! ចំនួន ១០កេស ជូនដល់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនឈាម ដើម្បីប្រើក្នុងទិសដៅប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនឈាមសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា។ លើសពីនេះទៀត អ្នកចូលរួមម្នាក់ៗ ក្នុងពិធីដើរកូនដង្ហែរក៏ទទួលបានធូបមូសរ៉ែដ ចំនួន ២ ប្រអប់ក្នុងម្នាក់ៗផងដែរ។

សូមបញ្ជាក់ថា នេះគឺជាឆ្នាំទី៧ហើយ ដែល

ក្រុមហ៊ុន អេស ស៊ី ចនសាន់ បានធ្វើកិច្ចសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនឈាមដើម្បីបង្កើតយុទ្ធនាការនេះឡើង។ ក្នុងឆ្នាំនេះ យុទ្ធនាការ “កំចាត់ជំងឺ គ្រុនឈាមដើម្បីការពារ អ្នកនិងគ្រួសារអ្នក” បានរៀបចំចាប់ពីថ្ងៃទី៣០ ខែ កក្កដា ដល់ថ្ងៃទី ២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ដែលមាន បញ្ចូលកម្មវិធី ធំៗ ២គឺ (១) ពិធីដើរកូនដង្ហែរ និង (២) សិក្ខាសាលាស្តីពីការការពារខ្លួន និងក្រុមគ្រួសារអោយជៀស ឆ្ងាយពីជំងឺគ្រុនឈាម។ មួយវិញទៀតដើម្បីធានាអោយបាននូវការបង្ការជំងឺគ្រុនឈាមអោយបាន ពេញមួយឆ្នាំ ផលិតផលកំចាត់ មូស រ៉ែដ និងឡេលាបបណ្តេញមូស អហូ! ក៏ត្រូវបាន លក់ជូនក្នុង តំលៃដ៏ពិសេសសំរាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ចំនួន ២ថ្ងៃផង ដែរ គឺចាប់ពីថ្ងៃទី៣០ ដល់ ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១។

SC Johnson in Fighting Dengue Fever

The biggest annual event of fighting dengue fever called “Fight against Dengue Fever to Protect You and Your Family Campaign” was conducted on July 30, 2011 at Olympic Stadium by SC Johnson in association with National Malaria Center (CNM).

It was one of the greatest social events attended by over one-thousand people from eight Khans in Phnom Penh. They included parents, government officials as well as, comedians and others who performed during the marching procession around the Olympic Stadium conveying key messages on how to protect family from dengue fever.

Mr. Dickerson, the Sales Manager, Emerging Market of SC Johnson said, “We feel greatly honored to have cooperated with CNM of the Ministry of Health in fighting against dengue fever in Cambodia. There are thousands of people suffer-

ing from dengue fever every year. It’s very important to spread the message on protection to Cambodian people, especially the ones who live in the affected areas.”

At the end of the event, SC Johnson provided 6 cases of Raid Aerosol, 6 cases of Raid coil and 10 cases of OFF! to CNM to use as one of means of fighting against dengue fever affecting the citizens. Moreover, the participants also got 2 boxes of Raid coil each.

It’s heartening to note that this is the 7th year that SC Johnson has worked in a close association with CNM in carrying out this campaign. This year, the Fight against Dengue Fever to Protect You and Your Family campaign will be conducted from July 30 until August 22 and includes

2 campaign approaches: the medium of Rally Day parade and Seminar on fighting against dengue fever for community about how to protect you and your family from dengue fever. Moreover, in order to extend the protection for the whole year, Raid and OFF were on sales under a special offer for people for two days from 30 to 31, July 2011.

Bed Net Distribution to Police of Mol

The objective of this activity is to strengthen the malaria control management of health education among police of Ministry of Interior and to supervise the Police Health Volunteers during dissemination of malaria awareness in order to reduce malaria morbidity among them.

The distribution of bednets was conducted in 11 provinces (Kratie, Steung Treng, Rattanakiri, Koh Kong, Pailin, Siem Reap, Pursat, Banteay Meanchey, Oddor Meanchey, Battambang, and Preah Vihea) during the quarter from April to June, 2011.

A total of 14422 nets and 2500 packets of malaria tablets have been distributed in the 11 provinces listed above.

Some of the police who were asked on

what their understanding of malaria was, stated that they received malaria education from the Police Health Volunteers; and that they have understood on how to protect from malaria and all of them confirmed that they followed the messages told by the volunteers.

They have a clear understanding on (1) the cause and effect of malaria which spreads through female mosquito's bite, (2) how to protect from malaria by sleeping under the nets, (3) if suspicious of having malaria, they go to the nearby hospital or

health center immediately.

During previous supervision visits, they requested more insecticidal substances and tablets and new impregnated bed nets.

Vehicle Distribution to SSR and Partners

To attain the goal of elimination of malaria by 2025, efforts need to be exerted not only from the central unit but active participation from provinces and partners is very important. Vehicles were distributed to sub-recipients and malaria project implementers of Global Fund, SSF.

The handing-over of the vehicles was made during the afternoon of 10 June 2011 at CMS at Choam Chao by H.E Dr.

Mam Bunheng, Minister for Ministry of Health assisted by Dr. Char Meng Chuur, Director of National Malaria Center.

21 pick-up 4WDs were has been distributed at the rate of one per province considered as malaria endemic such as Oddar Meanchey, Kampong Cham, Kampong Thom, Koh Kong and Kratie.

Further, sub-recipients and sub-sub recipient organizations also received: 2

vehicles for Department of drug and food (DDF), 1 vehicle for Ministry of Education, Youth, sport (MoEYS/SHD), 1 vehicle for Ministry of Women affairs (MWA), 1 vehicle for Ministry of Interior (Mol), 4 vehicles for Population Services International Cambodia (PSI), 1 vehicle for Health Poverty Action (HPA), 1 vehicle for Partner for Development (Pfd) and 1 vehicle for Malaria Consortium (MC).

New Tools for Malaria Surveillance in Cambodia

Dr. Lek Dysoley, Jonhathan Cox, Tol Bunkea, Leang Rithea

In common with many countries, passive reporting of cases presenting at health facilities forms the mainstay of malaria surveillance in Cambodia. Through the national Health Information System (HIS), malaria case data are compiled monthly and reported at district level. A parallel system of passive case detection through village malaria workers (VMWs) also provides monthly data, although currently these are not included in HIS reports and, as with the HIS, do not capture self- or privately-treated cases.

In addition, since 2004, periodic National Malaria Surveys (CMS) have provided data on a range of malariometric indicators at community level. Together, these surveillance activities provide relatively robust, nationally representative data to support strategic planning and monitoring and evaluation.

However, two recent developments

in Cambodia have highlighted the limitations of these systems in terms of providing timely, spatially specific data suitable for facilitating targeted response at the local level. Firstly, evidence of Plasmodium falciparum resistance to artemisinin-based drugs has emerged along the Cambodia-Thai border and containing it requires a surveillance system capable of rapidly identifying and responding to the presence of drug-resistant parasites.

Secondly, in March 2011, Cambodia launched a new national strategy to eliminate malaria by 2025. The success of this strategy will in part depend on the availability of detailed spatial data for stratification and real-time information on incident cases.

To address these new challenges the Cambodian national malaria programme and partners are developing and testing a variety of novel surveillance approaches,

training to VMW on how to use mobile to report data by SMS.

including piloting systems to detect and respond to artemisinin resistant cases and new platforms for VMWs and health facility staff to report data by SMS.

Parallel activities are also ongoing to enhance the existing HIS and VMW reporting systems to provide spatially specific data to support detailed risk stratification. The authors listed above are willing to provide an overview of these initiatives and review lessons learned so far in their implementation.

Monks Move In to Help Fight Malaria

By Moeun Chhean Nariddh

In a spacious, yet unfinished dining hall at Serey Mongkul Pagoda near the Cambodian-Thai border in Battambang Province, young and old villagers sing songs and play games with health workers and malaria experts at a handover ceremony, to local villagers, of a positive behaviour change communication project to fight malaria.

Men, women, boys and girls brave their usual shyness and stand up to answer quizzes and questions posted by communication and public health experts from Cambodia's National Centre for Malaria, Parasitology and Entomology (CNM) and the international NGO Malaria Consortium to test their knowledge and understanding about malaria.

In contrast with the mostly blue-colored polo T-shirts worn by staff from CNM, Malaria Consortium and community leaders, about half a dozen monks in saffron robes watch and listen with great attention to how the villagers answer the questions and quizzes. In fact, these monks are here with a rea-

son. In the campaign to fight malaria, Buddhist monks have been invited to help educate villagers about malaria and how to protect themselves from the mosquito-borne disease.

It is here that Malaria Consortium and CNM, with the support of the World Health Organization's Containment Project, pioneered an innovative behaviour change communication strategy called 'Positive Deviance' or PD. Three villages, Kampong Chamlang Leu, Plovav Praim Muey and Samsep, selected for the study were from Sampov Loun, a district of Battambang province.

The PD approach initiates community dialogue, respects local wisdom and provides social proof by identifying positive practices from within the community which ensure acceptance and expedite

Malaria campaigners are increasingly using monks to help disseminate preventive messages. Pix by WHO/Sonny Krishnan

the process of behavior change. It allows community members to be active beneficiaries, engaged as full partners to play a role in their own health and protection from malaria.

"I preach Buddhism and teach people about malaria and dengue fever," explains Venerable Pich Bunthoeun, the 45-year-old abbot of Serey Mongkul Pagoda. He adds: "The monks have a very important role in educating people about malaria."

Continued on page 8

CNM Marked National Dengue Day

On 20th Jun 2011, the National Dengue Control Program, under the support received through the HSSP2_Pooled Fund and WHO, has conducted the large-scale National Dengue Campaign Day at Bak Touk, primary school, with a theme entitled "Dengue is everyone responsibility".

Government officials, representatives of World Health Organization, relevant partners and around 500 school children participated in the event.

H.E. Dr. Mam Bunheng said, during the launching, of the campaign that the celebration was very imperative since it promotes awareness among the public and encourages them to join in the effective preventing dengue fever.

"Dengue is caused by Aedes mosquitoes, so in order to prevent the disease, I'd like to appeal to all parents, guardians and students to kill breeding sites of mosquitoes like water pots and other water sources by using the chemical substance known as Abate and more than this we have to fill in puddles around the houses, which are home to sources of mosquitoes," he said.

The outbreak of dengue fever usually begins at the onset of the rainy season from May to October in the country. The

disease causes an acute illness of sudden onset that usually follows symptoms such as headache, fever, exhaustion severe muscle and joint pain, swollen glands and rash.

Im Sethy, Minister of Education Youth and Sport, speaking at the event exhorted that this event should be held at the start of the rainy season which occurs from May to October during which the mosquitoes breed and transmit diseases, including Dengue Fever, especially among children.

The Minister added that the Ministry of Education and schools have also organized many events in raising awareness among children, students and people at the school level every year in Cambodia. "I would like to appeal to all teachers, parents and affected communities to continue their hard work, and join hands with the implementing institutions and raise

awareness about the fever among their children and students in Cambodia,' he said.

Dr. Ngan Chantha, Deputy Director of the National Malaria Center and Director of the National Dengue Control Program, emphasized that Dengue fever has become one of the most serious public health problems in Cambodia. He stated that the worst year on Dengue fever records was 2007 during which over 40,000 children were affected by the fever and 407 children were killed by it in Cambodia.

Malaria Health Education Training by Dept' of School Health, MoEYS

By Health Education Unit of CNM

This training was held in 3 regions, Kampong Speu, Kratie and Siem Reap. In Kratie, the training was presided over by H.E OU Eng, General Director of Education of the Ministry of Education Youth and Sport. 44 teachers and education officials from Ratanakiri, Steung Treng, Mondulakiri and Kratie provinces participated in the training course.

It was remarkable to learn that the participants have increased their knowledge (27.1%) from pre-test (69.44%) compared to post-test (96.54%).

In Kampong Speu, Dr. Say Savy, Deputy Director of PHD made an appeal during the opening that we should cooperate with the Ministry of Commerce and Ministry of Industry to bring health issues to people and forest workers, since the landlords always discourage health educators from approaching workers.

He reminded that once there was dengue fever outbreak that swept over Prekla village, Borseth district forcing the whole school shutdown due to this outbreak.

Mr. Sam Sovanda, Director of MoEYS in the province expressed his hope that

the addition of technical guidance from the trainers today would be instrumental in the dissemination of key messages since the course book alone would not suffice.

In Kampong Speu, around 56 trainees participated most of them were from Kampong Speu, Kampot and Pursat.

Dr. Prak Dara, Deputy Provincial Malaria Supervisor, and training facilitator stated that so far there was only one death of malaria in Kampong speu and that there were no deaths in 2010.

Ms. Khun Sambo, 35, trainee from Kampot said that she never got malaria and that this was the first time she attended the training. The training was very important that she will educate and dis-

seminate message on malaria education to not only pedagogical students but also people in the community.

Mr. Chay Kamsan, 46, from Kampot, Department for Youth Health of MoEYS said, "I used to hear something about malaria but the training today will be very important."

Mr. Ev Sam Urn, 59, Chief of Primary Department from Koh Kong, informed that he attended the training many times. And he hoped that this time it will be important for him to acquire new techniques in brainstorming activities and effective communication skills.

Monks Move...

Venerable Buntheoun says people tend to give more respect to the monks and will follow their advice when they tell them to do good things.

"When the monks speak on any topic, people listen to them more than other ordinary persons," he says.

The abbot says he and other monks attended a three-day training seminar in Battambang province in April 2009 and acquire a lot of knowledge and skills on how people can prevent and get treatment for malaria.

The Venerable says he got enough knowledge to teach people and that people have also known a lot about the disease partly thanks to the teaching by the monks.

"I am happy that people and children have good health," Venerable Buntheoun says with a smile, adding that he hopes that he will continue the work to fight malaria.

Loch Yoeum, 60, says she has lived for

13 years in Komrieng District's Takrey Commune, where Serey Mongkul Pagoda is located.

She says there used to be a lot of forests around these areas and that people were falling sick from malaria, including herself.

Yoeum says the monks have told people to clean the environment, sleep in mosquito nets and to wear long-sleeved shirts to avoid malaria.

"People are poor, so it will be more difficult if they get sick," she explains.

The findings in Malaria Consortium's report titled: "The 'Positive Deviance' approach to improve malaria outcomes among mobile and migrant workers in Cambodia" indicate that most of the community members and migrant workers believed that men especially mobile and migrant workers, 'kamakor and kachport', (corn collectors) are the high-risk group for malaria. The female mobile workers also noted that men are most vulnerable

to get malaria as they work at night in the farm or forest.

The Malaria Consortium report, however, has several positive stories one of which is on a migrant worker's wife. "A migrant worker's wife always pack a hammock net in her husband's luggage, whenever he goes to the farm and reminds him, 'Eing eing mon chol dek kom plech chang mong' (Darling! Do not forget to use the bed-net before you sleep to avoid malaria)."

Dr. Meas Tha, Deputy Director of the National Centre for Malaria, Parasitology and Entomology (CNM), says malaria experts and campaigners would involve the monks to help educate people during big commemorations and festivals such as the World Malaria Day and other national holidays.

He says the monks are more influential and people think that when the monks tell them to do anything they mean to advise them to go along the right path for their happiness.

"The monks are the role model for people to follow," he says.

Venerable Pich Buntheoun